

Jørgen Berthelsen: Jeg vil gerne gøre nogle ganske faa Bemærkninger angaaende det foreliggende Forslag til Lov om Anlæg af en Person- og Godsbanegaard i Aarhus. At en Ændring af Forholdene er paatrængende nødvendig, indrømmes sikkert af alle, men saa snart man kommer til at drøfte Spørgsmaalet, hvorledes Forholdene derovre egentlig skal ordnes, hører Enigheden op. Udgifterne ved at gennemføre det foreliggende Lovforslag er efter danske Forhold saa store, at man maa søge efter billigere Løsninger eller søge at indskrænke det foreliggende Lovforslag saa meget som muligt, men man maa dog nøje passe paa, at Besparelserne ikke bliver saa store, at man, som det hedder, sparer paa Skillingen og lader Daleren springe. Den Bemyndigelse, der i Lovforslaget gives Ministeren, er vel nok den sædvanlige i lignende Tilfælde, men den omfatter jo ikke alene det i Lovforslaget nævnte Beløb, ca. 6 Mill. Kr., thi i § 1, sidste Stykke, staar der følgende, som jeg maaske med den højtærede Formands Tilladelse maa opløse: „Ministeren bemyndiges endvidere til at erhverve Aarhus—Hammel—Thorsø-Jernbanes Stations Bygning og Grund og øvrige til de foran nævnte Anlægs Gennemførelse samt de til mulig Udvidelse af Anlægene fornødne Ejendomme. De til Erhvervelsen af disse Arealer fornødne Beløb, som udredes af Staten, er ikke indbefattede i de ovennævnte Anlægsgudgifter.“ Hvor stor en Sum dette vil andrage, ved man ikke noget som helst om, men at det vil blive et ganske betydeligt Beløb, er sikkert. Det synes mig irrationelt at ekspropriere Hammel-Banens Stations Bygning og Grund efter Reglerne i Forordningen af 5. Marts 1845. Da man lavede Forordningen af 5. Marts 1845, tænkte man sig den vistnok neppe anvendt paa et Forhold som det, der her er Tale om. Jeg vilde foretrække en mindelig Overenskomst ved Forhandling eller ved Nedsættelsen af en særlig sagkyndig Kommission, til hvilken f. Eks. Regeringen valgte 2 Medlemmer og Hammel-Banen 2, og man kunde tænke sig det 5te Medlem, Formanden, udnævnt f. Eks. af Hof- og Stadsretten. Jeg vilde anse en saadan Kommission til at bedømme disse Forhold for heldigere end den Kommission, der nævnes til Ekspropriation i Forordningen af 5. Marts 1845, ligesom jeg vilde finde det heldigt, at det udtrykkelig blev fastslaaet, at Erstatningen skal fastsættes under Hensyn til den Overenskomst, der afsluttes med Statsbanerne om den frem-

tidige Drift af Hammel-Banen saavel for Person- som Godsbefordringen. Denne Overenskomst om Statsbanernes Besørgelse af Hammel-Banens Trafik vil efter min Mening komme til at spille en ganske betydelig Rolle i hele dette Forhold, idet det er noget, der, om jeg maa bruge det Udtryk, vil vare evigt med Hensyn til de Udgifter og Indtægter, der vil komme til at falde ind derunder.

Jeg skal ved denne Lejlighed ikke udtale mig nærmere om de forskellige Planer, der har været fremme under Behandlingen i Folketinget, kun dette, at jeg vilde anse det for heldigt, om man kunde blive fri for at have Rebroussement ved Aarhus. Vi har nu 3 Stationer med saadant paa den østlige Længdebane, Fredericia, Aarhus og Randers. Der er 334 km fra Fredericia til Frederikshavn, og der er 168 km fra Fredericia til Randers. Randers er altsaa omtrent Midtpunktet, og det vilde være heldigt for Driften ogsaa at undgaa den tredje Rebroussementsstation ved Randers.

Den højtærede Minister bad Landstinget om en hurtig Behandling af Forslaget. Jeg vil i den Anledning gerne minde om, at Lovforslaget blev fremsat i Folketinget den 1. December 1914 og var til første Behandling der den 8. December. Men anden Behandling fandt først Sted den 27. April 1915, altsaa 4½ Maaned efter. Og hvad var saa Resultatet af denne lange Behandling i Folketinget? Ved tredje Behandling den 29. April blev Forslaget vedtaget med 42 Stemmer, medens 50 Medlemmer svarede: Stemmer ikke, og 20 var fraværende. Naar Ministeren nu kommer til Landstinget under Sommersamlingen med dette store Lovforslag, og han anmoder os om en hurtig Behandling, finder jeg ogsaa, at en hurtig Behandling af denne Sag er ønskelig. Jeg er nemlig enig i, at er der noget Sted, hvor der trænges til en rationel Ordning af Banegaardsforholdene, er det i Aarhus. Men naar Sagen nu kommer op til os efter en Udvalgsbehandling i Folketinget paa 4½ Maaned, hvorefter Regeringens Forslag ganske vist fik 42 Stemmer, men 42 Stemmer af 113, og der samtidig er 3—4 forskellige andre Forslag fremme, synes jeg ikke, at det lange Arbejde i Folketinget er særlig vejledende for os. Intet vilde være mig kærere, end om man kunde finde en Ordning, der saa nogenlunde kunde samle de forskellige Opfattelser, og det snarest muligt. Jeg vil dog tilføje, at det forekommer mig, at for Rigsdagen maa Sagen ligge saaledes, at